

Tribuna Nouă

REDACȚIA ȘI
ADMINISTRAȚIA:
Bulev. Regina Maria Nr.
12. Tipografia „Aradul”

INSERȚII
se primesc după tarif la
Administrația ziarului
și la toate agențiile de
publicitate.

Abonamente:

Pe un an . 750 Lei
Pe 1/2 an . 390 Lei
Pe 1/4 an . 195 Lei

3 Lei ex.

ZIAR POLITIC NATIONAL
Apare zilnic la orele 5 dimineața

3 Lei ex.

Spre normalizare

— Noua lege electorală asigură o mai bună funcționare a mecanismului parlamentar —

Arad, 22 Dec.

Am avut prilejul să arătăm, în mai multe rânduri, la acest loc, că dezordinea care domnește în viața noastră politică se datorește și sădăderii morale a epocii dar și, în mare parte, relei funcționări a mecanismului parlamentar. Am mai arătat că reaua funcționare a mașinii parlamentare este provocată, la rândul ei, de modul repartizării mandatelor acordate prus sufragiul universal. Repartizarea se făcea, în baza legii electorale în vigoare până acum, în așa mod încât făcea aproape imposibilă constituirea unei majorități care să dea posibilitate aplicării pozitive a unui program de guvernământ în sensul unei evoluțiuni normale sub un serios control parlamentar, care să nu împiedice, totuși, această evoluție garantată a unei bune propășiri obștești.

Sesizat de această lacună a unei legi electorale a cărei aplicare da loc la neajunsuri cari complicau mecanismul vieții de stat, guvernul a întocmit și parlamentul a deliberat însuși și un proiect de lege prin care se modifică, între altele, tocmai acele dispozițiuni cari împiedicau funcționarea normală a adunărilor legislative.

E drept că primul determinant al noiei legi electorale a fost necesitatea uniificării depline a regimurilor electorale deosebite ale diferitelor provincii din cuprinsul statului român. Dar această uniificare s'a căutat să se facă în marginea unor dispozițiuni legale cari sunt fructul experienței ultimilor ani.

Partea cea mai discutată a noiei legi electorale, încă de pe când se afla în stare de proiect, era aceea care formula principiul reprezentării în vigoare până acum a fost spărată cu înverșunare, ca fiind o dispozițiune „democratică”. Dar oamenii de bun simț n'au înțeles ce anume este democrație în fracționarea până la pulverizare a grupărilor politice din parlament, afară numai dacă democrație nu înseamnă — ca pentru conducătorii sovietelor dela Moscova — o paralizare a instituțiunii parlamentului, care este considerată, în țirile constituționale cu adevărat democratice, ca un motor al vieții de stat. Departe de a se reveni la vechiul sistem majoritar al colegiilor restrânse, noua lege temperează principiul reprezentării proporționale, redându-i singura posibilitate de a fi aplicat. Cum s'ar putea forma astfel majorități parlamentare cari să asigure opera de guvern, dacă nu se declară alese listele cari intrunesc 60 la sută din voturile alegătorilor? Sub această cotă există destul teren pentru aplicarea sistemului proporționalității, de astădată cu adevăratul și deplinul folos pe care-l aduce principiul controlului parlamentar. Un parlament unitar, care să reprezinte curentele politice cu adevărat populare, nu se poate a'cătui decât cu aplicarea sistemului adoptat de noua lege electorală.

Aplicarea scrutinului pe listă este și ea o măsură cu adevărat democratică, prin care se evită și politica personală și tendințele unei politici reacționare, înlăturând cu totul posibilitățile de plebiscit și dictatură. În ce privește pe preoți și pe membrii corpului didactic, nici o intenție

n'a fost de a li se răpi dreptul de eligibilitate și nici un glas din majoritate nu s'a ridicat împotriva acestui drept, și nici nu s'a schițat măcar o tendință de îngădire a lui. Pentru cine a urmărit dezbaterile parlamentare desfășurate în jurul legii votate, convingerea e făcută că această lege corespunde întru totul necesităților timpului. Dacă ne gândim numai la faptul că opoziția zisă unită nu i-a putut opune un proiect bazat pe alte principii și că din sânul ei s'au exprimat păreri categorice opuse dela un orator la altul, concluzia că ne aflăm în fața unei legi bune vine de sine.

Rămâne de văzut dacă aplicarea noiei legi va aduce o îmbunătățire a funcționării mecanismului puterii legislative și va pune capăt acelei așa zise crize a parlamentului. Noi avem această convingere afirmativă.

Politica colonială a Franței

Paris. — Răspunzând interpelării comuniste asupra evenimentelor din Siria și Maroc, dl Briand a expus opera de civilizație întreprinsă de Franța în aceste țări, lămurind că sarcina Franței este să d'evolte spiritul de solidaritate între națiuni, cu respectul libertății popoarelor.

Dl Briand a amintit că marea majoritate a populației din Siria este în totul favorabilă directivelor date de guvernul francez, recunoscând că acțiunea franceză a salvat Damascul de jaf și incendii. Dl Briand a demonstrat că generalul Sarrail a fost silit să tragă câteva obuze asupra Damascului, pentru a evita evenimente de extremă gravitate.

Revolta druzilor a fost considerabil redusă, iar situația răsturnată, căci astăzi populația însăși se apără împotriva jefuitorilor.

Toată Camera cu excepția comunistilor a declarat declarațiunile ministrului de externe. Declarația a fost încheiată prin propunerea unei motiuni, exprimând omagii soldaților și administratorilor francezi din Siria și încredere în guvern pentru politica de pacificare și de organizare a mandatului și aprobând instrucțiunile date dlui de Jouvelet. Încrederea în guvern a fost votată cu 300 contra 29 voturi, iar aprobarea instrucțiunilor d'el dlui de Jouvelet cu 420 contra 35.

FOILETON

Din Paul Verlaine

MARINĂ CÂNTEC

Marea ce răsună
Sbate-se, se sbate
Sub îndoliste
Lăcăriri de lună,
Pe când, efemer,
Fulger violent
Spintecă strident
Cătrânitul cer,
Pe când orice val
În epasmoțic salt
Sir de stânci înalt
Plescăe brutal,
Argintul lunii
Scilpește'n crâng —
Din mli de ramuri
Pornesc și plâng
Șoapte, deodată,
O, adorată!
Lacul — oglindă —
Reflectă clar
Salcia'n care
Își trece rar
Vântul, aripa,
Viesm, e clipă!
Pace adâncă,
Moale neapăs,
Parcă scoboară
Tainic de sus
Și ne'nevsmântă...
E ora sfântă!..

— 00 —

Floare albastră

Foiiță de cicoare
Foiță floare-albastră
Îți asemăn trairul mașter
Cu amărăta viața noastră.

Robii în literatură

NOTE

Arad, 21 Dec.

E vorba de cei cari în literatură fac muncă de rob anonimi pentru scriitorii cu falma strălucită. Câteva cazuri denunțate publicului au pus în discuție romancierii ca Willy, Felicien Champ-saur, care numai semneză romanele scrise de alții.

Discuțiile au provocat scandal, întâmpinări și răspunsuri care au agitat aproape două luni revistele pariziene. Cu acest prilej a fost amintită soarta robului literar cel mai celebru între toți, Auguste Maquet, autorul a cel puțin jumătate din romanele lui Alexandru Dumas-tatăl.

Alexandru Dumas nu era lipsit nici de talent, nici de fantezie. Avea și o putere prodigioasă de muncă. Dar nu mai putea face față angajamentelor făcute cu ziar pentru foileton, cu editorii pentru romane. Și-a angajat un secretar. La început a fost numai chestia de dictat, pe urmă de colaborare și în sfârșit, Dumas se mulțamea numai să schițese planul romanului, iar secretarul să-l execute în întregime. Au fost câțiva ani de fecunditate prodigioasă, aproape cu într-o uzină literară. Rolul secretarului nu era o sinecură. Dumas-tatăl își executa sclavul ca un căluș. Câteva scrieri publicate mai târziu dovedesc o neîndurare tiranică. Rânduri imperative, porunci ce nu admit întârzieri. „Nu dormi toată noaptea, prietene, dacă trebuie, dar triamte-mi tot ce ai lucrat mâine dimineață până la ora nouă.”

„Nu mi-ai trimis absolut nimic. Gândește că-mi trebuie două foiletoane până mâine.” „E neapărat nevoie să-mi trimiți 60 pagini cu poezia de mâine seară, la nouă.” Marquet istovit, disperat, cerea o săptămână o zi de răgaz. Scrierile plouau: „Mai adaogă 12 pagini până la 12”. Verva se stiea, condeul tremura pe hârtie, creșter surmenat își cerea odihna. Scrierile lui Dumas plouau cu mustrări: „Dragul meu, nu mai înțeleg nimic. Ți-a mustrat 21 zile ca să scrii un volum de 128 pagini!”

Atunci desădăduit, Marquet încearcă să-și rupă lanțurile cu mare tâmbăluș. Denuță în treaga exploatare și încearcă să scrie pe socoteala proprie și sub semnătură proprie, romanele pe care le-ar fi semnat Dumas. Dar sub numele lui nu mai avusese nici un răspuns. Marquet a rămas un negru necunoscut de marele public, pomenit abia de istoria literară; Dumas o celebritate.

Sărbătorile lui Passici

Praga. — Cu prilejul a 80 a aniversare a lui Passici, ziarul publică articolele elogiase, relevând serviciile aduse de dsa atât pentru cauza Uniunii în Jugoslavia cât și lunei slave în genere.

Cehoslovacia se asociază la sărbătorirea celui mai în vârstă om de stat s'lav.

Jubileul de 50 de ani al soc. geografice române

Implinindu-se 50 de ani dela înființarea „Societății geografice române”, comitetul a organizat sărbări pentru celebrarea acestui eveniment.

Duminică dim. a avut loc, la Fundația Universitară Carol I, o seșință festivă la care au luat parte suveranii, exregele și regina Greciei și principesa Elena.

La orele 11, regele a declarat seșința deschisă.

Cuvântarea regelui

Cu deosebită bucurie și mulțumire am venit la această seșință solemnă a societății Geografice Române ca sărbătorind împreună implinirea unei jumătăți de veac dela înființarea ei să ne bucurăm de roadele culese până azi și nu numai să ne îndreptăm privirile, ci și să concentrăm voinele și energiile noastre într-o muncă încordată pentru viitor.

Aruncând privirile noastre asupra acestui scurt restimp pentru dezvoltarea unei societăți științifice, dar desul de lung pentru viața unui om, în chip fir-se ne vine îndemnul de a face o comparație între situația României din vremea când această societate și a luat ființă și între situația României de astăzi.

Pe atunci, două principate încă vasale, de curând unite, în luptă cu mari greutăți externe și interne — România era un pământ pândit și răvnit de împărățiile vecine iar noi cu inima sfâșiată trebuia să ne uităm peste hotarele puse cu sila între frați de același sânge și numai pe furș se făceau cercetări științifice asupra problemelor legate de întreaga noastră ființă națională. Corpul nostru național era atât de greu și de adânc clintit, încât cu drept cuvânt un geograf francez sunca ca:

„Dacă s'ar putea aplica la geografie definițiue mecanice, s'ar zice că România este o țară al cărui centru, pe care-l vom numi centru geografic, prin asemănare cu centrul de gravitate, cade în afară de teritoriul în care evenimentele istorice au hotărât o; cu alte cuvinte, România așa cum este acum (1890) dă impresia unei țări care este în stare de echilibru geografic instabil.”

Astăzi datorită muncii răbdătoare de organizare a două generații sub lunga și înțeleaptă domnie a înălțului rege al României și datorită jertfelor întregel țării în cursul marelui război pentru întregirea națională, am ajuns la acel echilibru geografic statornic, care, cu toate greutățile ce ne stau în cale, ne poate îngădui să pășim cu încredere la desăvârșirea organizării și cunoșterii amănunțite a întregului pământ românesc.

În cursul celor 50 ani de existență Societatea noastră geografică a îndeplinit o parte din programul șezat la înființarea ei de către marele și neuitatul meu unchi. Una din lăntile preocupări ale tinerei Societăți a fost publicarea di ziarelor geo-

grafice pe județe, concentrate pe urmă în „Marele diționar Geografic al României” procurând astfel date geografice, culturale și economice prețioase și adeseori foarte complete și oferind nu numai oamenilor de specialitate, ci și cercurilor mai largi posibilitatea de a cunoaște frumoasa și bogata noastră țară. După ce au fost publicate și diționarele Bucovinei și Basarabiei sperăm că și acel al Transilvaniei cu celelalte ținături românești de peste munți nu va întârzia a vedea lumina tiparului.

Alte puncte din programul răposatului rege Carol I au fost aduse la îndeplinire multumită lucrărilor altor așzăminte științifice înrudite.

Mai întâiu datorim o vie recunoștință zelului statornic al Serviciului Geografic al Armatei pentru lucrările sale de cartografie care ne-au înzeștriat cu o hără care cuprinde cea mai mare parte a țării. Ea ne-a fost de un mare folos în războiul din urmă și este totavolul indispensabil pentru toți cei ce străbat țara ca turiști. N'as putea stăru în destul asupra necesității desăvârșirii sale și a unei noi puneri la punct care este o dorință a tuturor.

Pe terenul geologic, de o însemnătate așa de mare pentru țara noastră din cauza marilor bogății ale subsolului nostru, Institutul Geologic al României ne-a dat lucrări remarcabile și foarte apreciate în ultim-le congres. Deaceia așteptăm cu cel mai mare interes apariția hărții geologice a României, la care se lucrează acum.

Climatologia este în sarcina Institutului meteorologic.

Cer.etarile asupra faunei și florei țării sunt conduse de către institutele speciale și putm fi pe deplin satisfăcuți de lucrările lor.

De un interes general sunt cercetările pe terenul etnografic. Lipsa momentauă a unei colecții complete, bine ordănite, cauzată de reconstruirea muzeului etnografic din București, sperăm că va fi înlăturată în curând și atunci bogatul material adunat până acum, completat prin muzeul etnografic din Cluj și prin celelalte muzee regionale, ne va da mijloace îndestulătoare pentru viitoare studii pe acest teren.

Printre lucrările în legătură cu studiile geografice nu putem trece cu vederea cercetările urmărite cu atâta răvnă și tot atâta succes sub conducerea dlui profesor Părvan, care pe lângă valoarea lor istorică prezintă un mare interes pentru etnografia și geografia istorică a țării.

Tot atât de recunoșcători trebuie să fim pentru lucrările atât de interesante și de o reală valoare ale Academiei Române publicate sub titlul: „Din viața poporului român” precum și pentru monografiile regionale publicate prin îngrijirea dlui profesor Densușianu.

Dela înființarea Societății geografice tre-

Pe cine nu lași să moară...

Doi vânători urmăreau prin o pădure un lup. Lupul căuta să piară din nautea lor, dar nu putea, căci în calea lui era o apă mare, pe care n'o putea trece.

La marginea acelei ape, se întăleşte lupul cu un om, care venea cu un sac gol dela sămănat. Roagă lupul pe om să facă bine să l scape de vânători. Omul îi răspunde: Eu nu pot altcum să te scap, decât să te bgi aci în sac, până ce vor trece ei. Lupul se învoește și se vără în sac. Omul ia lupul în spinare și pleacă mai departe. Nu peste mult se întăleşte cu vânătorii cari îl întrebă pe om: nu cumva ai văzut, mă omule, un lup pe aicea? N'am văzut eu nici un lup, răspunde omul, — și vânătorii merseră mai departe.

Omul pune jos din spinare lupul și deslegă ca ul, ca să iasă. Lupul dă se văzu scăpat de vânători, se lătoarce către om și i spune, că nu mai poate de foame și că e silit să-l mănânce pe el... Omul se rugă de lup să nu l mănânce, pentru că i a făcut bine de l'a scăpat cu vicia. Dar toate fură la zadar.

În sfârșit omul se rugă de lup să meargă să lătrebe pe un alții, de e cu dreptate ca după ce l'a scăpat de moarte, să-l răsplătească așa?... Mergând omul și lupul, întălniră o ispbă btrână și slabă, cu p'rii abii pe sprte de hamul cel tare care i-a freat spatel multii ani de-a rândul. Întrebă omul pe lapă, că

— 00 —

Vieța mea!

Fulg picat în furioase valuri! Navă rătăcită,
Fără cărmă, 'n crucea nopții, pe o mare
[răvrătită;
Val de val detună 'n coaste i, și o afundă,
[și-o înghite,
Și din nou, scăldate 'n apumă, dintre udele
[nvrăjbite, —
Brațe 'ntinse 'n semn de rugă, — apar frân-
[tele-i vătrele...
Vieța mea! Sărmană navă, ce 'n deșert țin-
[tești spre stele...
Este valul ce te poartă sus pe coamă-i, ca,
[într'o clipă,
Să te-afunde! Și din toată sbuciumata te
[risipă
De nădăjdi... Biată viață! Osândită în
[furtună
Să te mistul... plângi în mine, val'u'a coaste-ți
[că d' detună!

C. Ionescu-Oil
Sighet, 1925.

Dorul

Crești pe margine de drumuri
De te bat nevoile
Și îți răvășeac viața
Arșița și ploile.

Rar îți fură mângăierea
Vre o plăpândă sinziană:
„Florici! 'nrouată,
„Sărut ochii și o sprănceană.”

Dar când stai așa cu dorul
Subt albastrul cerului,
Îți trimite cosa morții
Buza rece-a fierului.

S. Const. Delabala.

— 00 —

Dorul

Dorul meu te ține, dorul meu te vede,
Dorul meu în șine se încrede:
N'al să-l faci să plângă multă vreme 'n umbră,
Chinul de depărtarea sumbră...

Issă dacă poate tu nu știi că-l doare
Înjegurată să coboare,
Va veni alfelnic dorul meu la tine,
Tainic ca mirosul de verbine.

Va veni într'una — pasăre 'ntristată —
La fereastra ta încet să bată,
Seara când pleci ochii visători pe carte,
Cu gândirea pribegind departe.

Dacă — fără veste — și-vei turburată
Și voi pierde știrul de-odată,

INFORMAȚIUNI

Serbarea pomului de Crăciun

Societatea „Crocirea orfanilor din războiu“ filiala Arad roagă pe toți cei ce se interesează de soarta orfanilor din războiu, să binevoiască a lua parte la serbarea Pomului de Crăciun ce se va ține la ofelinaul „Regina Maria“ (str. Vicențiu Babeș) Joi, în 24 Decembrie la ora 3 și jum. d. m.

Dela Curte

Casa regală a anunțat oficial că suveranii nu vor primi în audiență în timpul sărbătorilor — până la 10 Ianuarie 1926.

Dela Primărie

Chestiunea teatrului maghiar în discuția Consiliului

În ședința de astăzi a consiliului comunal s-au stabilit condițiile, pe lângă care se dau în folosința noului director rechizițiile, decorările și sala teatrului.

Di Maurer — succesorul dlui Fekete — este obligat să plătească 1500 lei zilnic drept chirie pentru sala teatrului, 1000 lei zilnic pentru folosința decorurilor, bibliotecii și garderobei, 100 lei pentru becurile electrice. Curentul electric consumat li va achita de dreptul Uzinelor electrice. De asemenea el își va procura combustibilul necesar încălzirii teatrului.

Consiliul a obligat mai departe pe dl Maurer ca cel mai târziu până sî, Miercuri la orele 12 să prezinte Consiliului tabloul personalului artistic angajat menționând la fiecare artist cetățenia lui.

Ștegiunea începe cu ziua de 1 Ianuarie 1926.

Noul președinte al Tribunalului din Arad

Dl dr. Sever Barbură a fost numit de președintele al Tribunalului din Arad în locul dlui Constantin Simionescu, care a fost transferat la Cernăuți în calitate de judecător la Curtea de Apel de acolo.

Dela Poliție

Spargere. În noaptea de Duminică spre Luni indivizii necunoscuți s-au introdus în locuința dlui Andrei Singer, funcționar la firma Industria Semnalului S. A. din Arad, de unde au furat haine și lingerie în valoare de peste 60.000 lei. Cercetările se fac de comisar Oprea.

Crimă din război

Eri scara trecătorii au dat peste cadavrul neînștițat al pazitorului dela canalizare. Martin Czinkocki în etate de 55 de ani, care zăcea într'un lac de sânge. Neferticul, care locuia la periferia orașului, a fost omorât cu mai multe lovituri de cuțit. Deoarece cadavrul n'a fost jefuit, mobilul crimei a fost de sigur război. Poliția cercetează.

Noul contingent

Contingentul 1926 va fi încorporat pe ziua de 2 Februarie 1926.

Toți oamenii trebuie să fie la data de mai sus la corpurile de trupe respective.

Politice

Partidul țărănesc, în urma întrunirii de Duminică a comitetului său executiv, a dat următorul comunicat:

„Comitetul partidului țărănesc a aprobat acțiunea delegației permanente și a respins termenii propunerii pentru colaborare de guvern a partidului național, dând mandat deplin delegației permanente ca să examineze eventuale noi propuneri.“

Reposul săptămânal de sărbători

Ministerul muncii, având în vedere nevoile de aprovizionare a populației, înainte și în timpul sărbătorilor, a decis:

Cu începere dela 21 Decembrie 1925 și până la 5 Ianuarie 1926 inclusiv, ora de închidere seara a stabilimentelor comerciale, specificate în deciziunea ministerială menționată mai sus, sub categoria A) art. 1 (al. a) și art. 2 — se prelungește până la 10 seara.

Din categoria A) art. 1 (al. a) fac parte următoarele mesazine:

Stabilimentele care desfășoară manufactură, galanterie, mărunțisuri, pălării, șepcării, pie-lării, curelării, țesături, covoace, articole de voiaj, perii, lingerie, mode, toalete, îmbrăcăminte, vestimentație, bijuterii, ceasornicării, argintării, metalurgie, tablouri și obiecte de artă, blănzării, umbrelor, furaj, semănțe, mobile, tapiterie, decorațiuni, fierării, geamării, articole de m.naj, sobe de lemn, de sport și automobilism, var, ciment, droguerie, parfumerie, arme, biciclete, mașini industriale, construcțiuni, corcete, cărbuni, lemne de foc, librării fotografii, instrumente muzicale etc.

Magazinele specificate la art. 2 sunt băcăniile, chiar când servesc și băuturi, mezelurile, măcelăriile și pescăriile.

Ministerul de Interne

a prelungit valabilitatea carnetelor de reducere pe C. F. R. pentru funcționarii, copiii și soțiile lor până la 31 Ianuarie 1926. Funcționarii și copiii vor putea călători fără nici o viză, iar soțiile fără cupoanele respective, având însă vizat carnetul pe semestrul Octombrie.

Aplicarea reformei administrative

S'a promulgat în „Monitorul Oficial“ următoarea lege:

În mod tranzitoriu și până la unificarea legislației privitoare la competența autorității judecătorești în materie penală, — toate contravențiile care după legile în vigoare: în Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș se judecău în prima instanță de pretori și primari în comunele rurale și de organele polițienești în orașele cu municipii sau consilii — și cele ceri în Bucovina se judecău de prefecturile de județ, de primari sau de organele polițienești — se vor judeca de pretori în comunele rurale și de șii autorităților polițienești în cele urbane.

Apelurile și contestațiile se vor judeca de judecătorii.

Apelurile în această materie pendinte înaintea ministerelor vor continua a fi judecate de ele, până la complectarea lor rezolvare.

Dispozițiile privitoare la atribuțiile primarului ca ofițer al stării civile se vor pune în aplicare în teritoriile alipite dela 9 Ianuarie 1926.

Până la instalarea consiliilor județene și comunale ce se vor alege se va proceda astfel:

1. Autoritățile județene și comunale ce se vor alege precum și comisiunile interimare existente la 1 Ianuarie 1926, vor continua a funcționa.

2. Atribuțiile acestora ca și cele ce se vor institui ulterior, vor fi cele determinate de noua lege administrativă.

Competența dată de legea de unificare administrativă delegațiilor permanente județene privitoare la afacerile comunelor, — se vor îndeplini de ministerul de interne.

Pentru comunele urbane nerețedinte sau rurale, competența dată delegațiilor permanente județene se va îndeplini de comisiunile interimare județene respective și acolo unde nu funcționează comisiuni interimare, de către autoritățile locale existente, cu excepția: tranzacțiilor, împrumuturilor, concesiilor, etc. care se vor aproba de ministerul de interne.

Aviz

Credincioșii ortodocși români din Arad, cari doresc să fie cercetați cu sft. Cruce în prezinta Bobotezel (5 Ianuarie), dacă au venit la oraș, sau dacă și-au schimbat locuința, sau dacă în trecut nu ar fi fost cercetați, sunt rugați să-și dea adresa completă și exactă la oficiul parohial, str. Meșianu și Piața Catedralei colț, casa bisericii, etaj. Cond. of. parohial. (2318)

Procesul unui monstruos asasinat la Miercurea-Ciucului

Miercurea-Ciucului. — Măine Marți, va veni spre judecare în fața tribunalului din localitate procesul feroasei crime din stațiunea climaterică Gigodin, svârșită în primăvara anului acestuia.

Proprietarul băilor, o persoană bine cunoscută în Ciuc, numit I. Z. rbes, și-a asasinat soția simulând apoi că victima s'ar fi sinucis. Începându-se cercetări de către d. P. șnicu, primul procuror al parchetului de Ciuc, s'a stabilit că crima a fost comisă de Zerbes, care și-a omorât nevasta pentru a intra în posesia averii de câteva milioane lei, care se compunea din băile Gigodiu, și a se căsători apoi cu o concubină a se. Procesul va produce multă senzație în Ciuc.

Senatul penal va fi prezidat de către dl Dragu, președintele tribunalului, iar Zerbes va fi apărat de către d. nii Al. Ciurea fost consilier la Curtea de apel. dr. A. Teju, dr. Ațetea și dr. Vasu decanul baroului din Ciuc.

x Pălării pentru dame se vind cu 50% înlesnire pentru înmărirea prăvăliei în Salonul de pălării a soției dr. Remenyi. Arad, Strada Eminescu No. 12. Etaj I. (f. Deak Ferenc-u.) (2216)

De tușești, ești răgușit și cu catar, cumpără-ți bomboane „Itto“ n'ai nici, habar, „Itto“ tusa o sistează. Efectul ț-i-l garantează.

Numai preparația FOLDES e veritabilă.

În contra răcelei e inevitabilă. Prețul cutiei 25 Lei. (2204)

Preparația Farmaciei FOLDES, Arad.

Cum a fost modificată legea electorală

Legii actuale votată de Senat și depusă la Camera, i s'a mai adus următoarea modificare în ce privește numărul deputaților: În total vor fi 372 deputați. Unele județe au obținut mai mulți, altele mai puțini deputați decât în primul proiect. Iată lista județelor la cari s'au făcut modificări. Cifra ce urmează județului arată numărul de deputați admiși:

Cealra 3. Caraș 5. Cetatea-Albă 7. Constanta 5. Covurlui 7. Dâmbovița 6. Ilfov 21. Lăpușna 8. Maramureș 3. Mureș 6. Odorhei 3. Sibiu 4. Someș 5. Târnava-Mare 4. Târnava-Mică 4. Timiș-Torontal 10. Vâlcea 5.

Restul județelor a rămas neschimbat.

Ravagiile tifosului exantematic în Secuime

OHEORGHENI. — Intregul oraș este bătut de tifos exantematic.

Autoritățile, pentru a împiedeca întinderea epidemiei, au luat cele mai severe măsuri.

S'a dispus în hiderea tuturor localurilor publice.

Doleanțele comersanților de vite

O delegație a comersanților de vite, în frunte cu dl dr. Aladar Szekely, avocat s'a prezentat azi la Primărie, cerând suprimarea taxelor de 100 și 50 de lei, ce se încasau după vitele cunute și porci, ce erau aduse pe teritoriul orașului Arad, fără considerațiune, dacă aceste animale au fost cumpărate pentru tăiat sau pentru a fi vândute mai departe.

Delegația, în lipsa dlui primar Robu a fost primită de ajutorul dsale, care a promis delegaților, că după întoarcerea în localitate a dlui primar va supune cererea consiliului comunal spre aprobare.

Di Caillaux în comisiunea financiară

În locul lui Doumer și Beranger care au demisionat, grupul senatorial al stângii democratice a ales, la comisiunea financiară din senat pe Caillaux și Filipp.

America și recunoașterea guvernului sovietic

NEW YORK. — Deputatul Berger din Milwaukee a propus o moțiune în Camera reprezentanților, prin care cere recunoașterea guvernului sovietic.

Moțiunea deputatului Berger este analogă cu moțiunea propusă în Senat de senatorul Borah.

Spre un acord economic franco-german

PARIS. — Negocierile comerciale franco-germane se desfășoară într'o atmosferă favorabilă.

Trupele riffane părăsesc noui poziții

ROMA. — Contingentele riffane au evacuat Mahakma Busdel după ce au incendiat regiunea și s'au retras spre Oueya. Mișcarea de supunere se extinde în regiunea Gebelgel.

Însemnătatea înfrângerii lui Abd-el-Krim se afirmă din ce în ce.

Doleanțele germanilor în Senatul cehoslovac

PRAGA. — Majoritatea coaliționistă din Senat a votat programul guvernamental susținut de discursurile lui Srobar. Soukup și Brabec în numele partidului burghez german. Medingher a recomandat să se așeze principiul dela Locarno în politica internă a Cehoslovaciei.

Să se revizuiască constituția cu cooperarea germanilor, concedându-le autonomia culturală.

Recolta din Argentina

NEW YORK. — Recolta grâului din Argentina se cifrează oficial la 5.202.000 din anul trecut, deci ca titate disponibilă exportului este scotită de 3.900.000 busheli.

Recolta semințurilor de curcuz este de 1.900.000 tone, față de 1.145.000 din anul trecut, iar a ovăzului de 1.231.000 tone, față de 776.000 tone în 1924.

Dacă mâinile D-Voastre sunt dure, Nu le băgați în buzunar, Ci siliți la apotheca Rényi Unde leauri veți obține, Cu numirea Molletni Care după o întrebuintare Vă face mâinile fine. (2203)

Apotheca Rényi Arad, Bulev. Reg. Maria.

Calendarul pentru comisionari pe procente mari la Biroul de Ziare Löbl vis-a-vis de Cinema Apollo. (2113)

Numerus clausus în Adunarea națională ungară

Deputatul social-democrat Peyer a interpelat ieri guvernul privitor la chestiunea numerus clausus, cerând anularea acestei dispoziții.

Ministerul de instrucție, contele Klebelsberg, a răspuns la interpelarea deputatului socialist, repetând argumentele pe care le-a expus și în consiliul Ligii Naționalelor.

Adunarea națională a pus la vot răspunsul la interpelarea dlui Peyer. Din 55 de deputați prezenți s'au îndepărtat din sală 17 deputați, aparținând coaliției guvernamentale, din cauză că ei sunt contra lui numerus clausus și nu vroiau să voteze în contra guvernului.

Răspunsul ministrului de instrucție a fost aprobat cu 38 de voturi contra 25.

Socialiștii unguri părăsesc blocul opoziției

Blocul liberal democratic al opoziției a ținut ieri o conferință, la care au luat parte toți reprezentanții grupurilor politice, cari fac parte din bloc.

Toți oratorii s'au exprimat pentru dizolvarea blocului; hotărârea a fost amânată. Numai social-democrații au anunțat că se retrag în mod definitiv din bloc.

O întrevvedere între Chamberlain și Cicerin la Rapallo?

Roma. — D. Chamberlain a scos la Rapallo și a descins la hotelul Excelilor. Se afirmă cu insistență, că se așteaptă și sosirea dlui Cicerin la Rapallo.

Cehoslovacia este pe cale de-a recunoaște Rusia sovietică

„Neue Freie Presse“ anunță din Praga, că în cercurile politice se crede că guvernul cehoslovac va recunoaște, în curând, de jure Rusia sovietică. Legăturile economice dintre Cehoslovacia și Rusia fac necesară această recunoaștere.

Di Cicerin la Berlin

BERLIN. — Cicerin care se află la Berlin de câteva zile a primit pe dna Kolontai, ambasadorul sovietic la Oslo.

Ministerul de externe al sovietelor va avea o convorbire cu dl Stresemann înainte de a se relata:re la Moscova.

Un nou complot comunist în Bulgaria

SOFIA. — Zvonul înregistrat de presa străină despre desoperirea unui nou complot comunist și despre restări operate cu acest prilej, este fără temelie. În toată Bulgaria nu s'a mai descoperit vreo nouă organizație comunistă.

Cum va fi administrată averea publică în Ungaria

Budapesta. — Ministerul de finanțe a făcut cunoscut astăzi că, conform dorinței Ligii Naționalelor, cu în epere dela 1 Martie 1926 banii publici vor fi administrați numai de Banca Națională. Institutul central financiar și Casa de economie a funcționarilor poștali.

Chestiunile minoritare în Polonia

VARȘOVIA. — Presa comentază în mod favorabil hotărârea luată de guvern de a forma o comisiune specială compusă din 5 miniștri, care va trebui să rezolve problemele minorităților naționale, sub direcțiunea personală a președintelui de consiliu.

Armata cehoslovacă și tratatele dela Locarno

Praga. — Ministrul apărării naționale Stribrny, primind pe atașatul militar dela legațiunile din Praga, constată în expunerea sa că programul său este cuprins în acordurile dela Locarno, cu toate consecințele sale. Ministrul declară că aspirațiunile sale tind ca Cehoslovacia să trăiască în pace cu toate națiunile și mai ales cu vecinii săi. Se opune de altă parte oriunei violențe care ar fi modificarea arbitrară a oricărui din tratatele de pace, cari constituie temeliea statului cehoslovac.

Aliaii vor găsi în orice moment — în armata cehoslovacă — o forță auxiliară împotriva acelor care ar căuta să zădărnicească pacea.

Până când spiritul dela Locarno va deveni suveran, o armată democratică va constitui cea mai sigură salvagardare a păcii.

Criza ministerială în Germania

Berlin. — Președintele republicii a hotărât să nu rezolve criza ministerială, înaintea anului viitor.

Activitatea parlamentară a fost complet suspendată.

Intruniri de protestare în Turcia

Angora. — Astăzi a avut loc un mare meeting de protestare împotriva deciziunii Ligii Naționalelor în chestiunea Mossul. După meeting, asistenții au făcut o manifestație de stradă.

Congresul social-democrat din Ungaria

Cele trei zile ale sărbătorilor Crăciunului vor fi consacrate de partidul social-democrat maghiar congresului anual.

Va fi unul din congresele cele mai importante din ultimii ani și se prevăd dezbateri foarte furtivoase.

Partizanii lui Stronfeld, fostul șef al armatei roșii, au cerut conducerii partidului să prezinte congresului un program integral fără nici un compromis.

Conducerea partidului a respins propunerea grupului lui Stronfeld, rămânând pe lângă programul din 1918 votat în primul congres după revoluția din Octombrie.

Rămâne ca congresul să decidă asupra moțiunilor ce se vor prezenta.

ARTISTICE-CULTURALE

Reprezentajii de Crăciun

Marea operă comică din București cu artiștii fostei companii Leonard, va da în orașul Arad următoarele reprezentații:

Vineri 25 Decembrie orele 9 seara „Voivodul țiganilor“ operetă în 3 acte, muzica de Joh. Strauss.

Sâmbătă 26 Decembrie orele 3 ziua, matineu, „Pericola“ operetă în 4 acte, muzica de Offenbach, orele 9 seara „Fetița Olandeză“ operetă în 3 acte de Kallman.

Duminică 27 Decembrie, matineu orele 3 ziua, „Vânzătorul de paverii“, operetă în 3 acte, muzica de Zeller, orele 9 seara „Floarea din Stambul“, operetă în 3 acte, muzica de Leo Fall. Bilete la Librăria Diezcană.

A apărut în editura „CARTEA ROMÂNESCĂ“:

„Orășe din România“, cu 62 figuri, de I. Simionescu, prof. univ. Prețul Lei 80.

Golsnii ed. III. Nuclele și Schițe de Liviu Rebreanu. Prețul 40 lei.

Se capătă la toate Librăriile din țară.

Ultima oră

Noul tarif al poștei

BUCUREȘTI. — Eri seara s'a ținut o consfătuire la Direcțiunea generală a poștelor discutându-se noul tarif. Tariful se va aplica atât la vorbirele telefonice cât și la telegrame.

Majorarea este de sută la sută.

Criza de guvern în Bulgaria

SOFIA. — Ministrul președinte Tankov va abdice și își va preda locul unui guvern parlamentar.

Discuția dezarmării între America, Anglia și Japonia

WASHINGTON. Guvernul american continuă discuția cu Londra și Tokio în privința dezarmării. America, Anglia și Japonia vor lega o convenție pentru contrabalansarea tendinței italiene și franceze.

Setințe în procese de contrabandă la Cluj

CLUJ. — Tribunalul din Cluj azi la orele 12 a pronunțat sentința în chestia firmei Westen din Mediași, care a fost acuzată cu o contrabandă de 22 milioane. Sala de pertractare a fost archiplină de advocați interesați și juriști. Acest proces a fost unul dintre cele mai mari din România din ultimul timp. Tribunalul din Cluj a anulat sentința direcțiunii vămilor, achitând firma Westen de sub amenda de vamă de 18 milioane și 4 milioane despăgubiri.

Totodată Tribunalul a pronunțat sentință și în chestia analogă firmei Mezey și Comp pe care a declarat o vinovată și a condamnat-o la plata unei amenzi de 3 milioane lei.

Patt și Pattachon ca îngerași

roagă on. Public, să binevoiască, a prenota zaharicale de salon în diferite culori calitatea cea mai fină pachetate

la Cofetăria Mibályi

